

Sylinäytteen keräysohje

KL 6267	Sa-Melat	Sylin melatoniini
KL 6358	Sa-Korsol	Sylin kortisoli

Esivalmistelu

Lue tämä ohje huolellisesti ennen sylinäytteiden ottoa, sillä tulosten luotettavuus on riippuvainen oikeanlaisesta näytteenotosta.

Sylin melatoniini näytettä otettaessa tulee huomioida seuraavaa:

- Näytteenoton tulisi tapahtua hämärässä valaistuksessa, koska valo estää melatoniinin eritystä. Yksittäistä näytettä analysoitaessa suosituskerausajankohta on klo 2 aamuyöstä.
- Näytteen tulee olla sylkeä, ei esimerkiksi ysköstä.
- Sylinäytteeseen ei saa sekoittua verta.
- Sylin eritystä lisääviä aineita ei saa käyttää näytteenoton yhteydessä.
- 30 minuuttia ennen näytteen ottoa ei saa syödä eikä juoda mitään, ottaa lääkkeitä, käyttää vismuttia (Bi) sisältäviä tuotteita, pestä hampaita eikä huuhdella suuta suuvedellä, tupakoida tai pureskella purukumia.

Sylin kortisoli näytettä otettaessa tulee huomioida seuraavaa:

- Suosituskellonaika näytteenotolle on noin klo 23 epäiltäessä Cushingin oireyhtymää. Muille indikaatioille ei ole suosituskellonaikaa.
- Kortisolilääkkeet vaikuttavat kortisolin pitoisuuteen seerumissa ja siten myös sylkimäärityksen tulostasoon. Apteekista ostetut hydrokortisonivoiteet eivät häiritse määrittystä, kunhan voide ei pääse kontaminoimaan näytettä esim. käsien kautta.
- Näytteen tulee olla sylkeä, ei esimerkiksi ysköstä.
- Sylinäytteeseen ei saa sekoittua verta.
- Sylin eritystä lisääviä aineita ei saa käyttää näytteenoton yhteydessä.
- Näytteenottopäivänä ei saa syödä valkosipulia, kukkakaalia tai parsakaalia. 30 minuuttia ennen näytteenottoa ei saa syödä eikä juoda mitään, ottaa lääkkeitä, käyttää vismuttia (Bi) sisältäviä tuotteita, pestä hampaita eikä huuhdella suuta suuvedellä, tupakoida tai pureskella purukumia.

Näytteen keräys ja säilytys

1. Kerää sylki näyteputkeen suukappaleen avulla, kiinnittämällä se ensin putkeen. Näyteputki tulisi täyttää noin puoleen väliin saakka.
2. Sulje näyteputki huolellisesti.
3. Liimaa näyteputkeen tarra, johon on kirjoitettu selkeällä käsialalla **nimi, henkilötunnus, näytteenottopäivä ja kellonaika**.

Säilytä näyte jääkaapissa tarvittaessa yön yli ja toimita se laboratorioon viimeistään seuraavana päivänä.

